

Jeg skal dernæst vende mig til den tredje Hovedgruppe af Uoverensstemmelserne, nemlig Spørgsmaalet om Toldopkrævningen, Bægttold eller Værditold. For Hovedopkrævning foregaar jo nu efter Bægttoldsystemet, og Ulemperne ved dette ere kendte af enhver og ere fremhævede meget stærkt i Betænkningen, som ærede Medlemmer ville have set. Den har jo nemlig den naturlige Ulempe, at den altid falder med den tunge Ende nedad, at den altid paa de grovere, tunge og i Almindelighed forholdsvis billige Varer falder med det største Beløb og altsaa virker omvendt af en Formue- og Indtægtskat, virker lige i den modsatte Retning. Derfor er det ogsaa naturligt, naar man tænker paa Retfærdighed i Skattefordelingen, da at beskatte i Forhold til Værdien. Naar en Mand har Raad til at bruge en kostbar Artikel, maa han ogsaa have Raad til at yde større Bidrag til Staten deraf; men den, der indskrænker sit Forbrug til de tarveligste og billigste Artikler, skulde ogsaa fritages saa meget som muligt for at bidrage til Statskassen. Det er et saa sundt og absolut demokratisk Princip, at man endogsaa hører det fra Folk, som ellers ikke beskæftige sig med Told sagen; naar Taler er om at raade Bod paa Ulemperne, saa nævne de straks Værditolden. Det er vistnok i Almindelighed rigtigt; men jeg skal indrømme, at Værditolden ogsaa har sine Ulemper, og jeg skal for Resten ogsaa indrømme, at Ulemperne og Vanskelighederne for mig have vist sig større ved, at jeg er kommen til at beskæftige mig mere med den Slags Sager end tidligere; men dermed ere ogsaa Indrømmelserne forbi. At Værditolden ikke i ret bethdeligt Omfang skulde kunne afløse Bægttolden, har jeg alligevel ikke kunnet komme til at indrømme. Hovedmodstanden synes mig næsten for en Del at komme fra vort Toldpersonale. Vort Toldpersonale har en Uendelighed af Betæneligheder over Vanskelighederne og Besværlighederne, og hovedsagelig siger man: Værditolden bidrager til at demoralisere Handelsstanden, det er den rigtige Vej til at lære dem at kende Staten, de komme med falske Fakturaer, i det hele taget benytte de alle mulige Krogveje for at stubbe sig fra denne Værditold, og det ville de kunne gøre i langt større Udstrækning ved Værditolden end ved Bægttolden. Naa, at Folk ville stubbe sig fra Toldbyrden, vide vi nok, og at de kunne gøre det undertiden og under et hvilket som helst System, er klart. Men jeg er ikke saa personlig overbevist om, at det vil blive saa stort værre og vanskeligere under Værditolden end under Bægttolden; man kan jo

sagtens fremhæve en hel Del Ulemper; men det skulde vi huske paa, at det er Verdens Gang, det kan man gøre ved enhver Ting. Skal man begynde med et nyt System, en helt ny Metode, er der ikke nogen Metode eller noget System, som ikke, naar man skal bruge det i Praksis, medfører Vanskeligheder paa en eller anden Maade; men naar man har brugt det en Tid og er bleven vant til at manøvrere med det, vinde de Tid efter anden. Hvis vi skulde begynde paa et helt nyt Toldsystem og tænkte os Bægttolden udført i Praksis, er der ikke Tvivl om, at saa vilde den ene og den anden begynde at sjusle med, hvorledes det vel vilde gaa dermed. Man siger, at denne Værditold jo vil give et forærdeligt Arbejde og Bryderi. Hvorledes skulde vi dog komme ud over det? Jeg er fuldkommen overbevist om, at hvis man nu skulde begynde med Bægttoldsystemet, vilde man være lige saa bange for det, som man nu fra Toldetatens Side er det over for Værditoldsystemet. Mindretallets Fremgangsmaade over for Værditolden er heller ikke den, at det paa en Gang vil have den gennemført over hele Vinten. Det er et Forsøg, man vil gøre, — man kalde det nu et større eller mindre Forsøg — og naar Retningen viser sig at være den rigtige, saa tro vi, at man snart vil føle sig fortrolig med Systemet, saaledes at det vil blive muligt at gaa videre ad samme Vej. Jeg skal nævne, at af de 228 Positioner, som Mindretallet indstiller, ere de 64 toldfri, og af de tilbageværende 164 falde de 137 paa Bægttold og 27 paa Værditolden. Dette beviser naturligvis ikke noget med Hensyn til Varemængdens Fordeling mellem de forskellige Positioner, men det giver dog et Billede af, at man har gjort Værditoldens Omfang ret begrænset, men dog saaledes, at det betyder noget, idet 27 ret anseelige Positioner føres ind under Værditolden. Man har ved Forsøget dannet sig en Tap, hvorom det hele drejer sig. De Værditoldssatser, som Mindretallet har bragt i Forslag, gruppere sig alle om Galanterivarerne som Centrum. Disse Varer ere, som deres Navn ogsaa udviser, efter hele deres Karakter, Ting, som ere overordentlig variable i Pris. Fundsprisen kan gaa helt ned til enkelte Ore og op til Hundreder af Kroner, og en Bægttold vil derfor her være noget af det allerurimeligste. Vor Opgave har været gennem Værditolden her at ramme de Positioner, de Varegrupper, der ere af en meget uensartet Beskaffenhed. Naar vi have med ensartede Varer at gøre, saa gør det ikke saa meget, om man bruger den ene eller den anden Beskatningsform; men ved Varer af meget forskellig Karakter